

Omgevingsdienst Haaglanden
Postbus 14060
2501 GB DEN HAAG
Per email: vergunningen@odh.nl

datum 19 juni 2026
uw brief/kenmerk
zaaknummer 681974
behandeld door [REDACTED]
betreft Verzoek om bestuurlijk oordeel inzake Natura2000-activiteit en flora- en fauna-activiteit
Torenschudders-event Nieuwkoop
bijlage(n) -5-

Geachte heer/mevrouw,

Mede namens de Stichting Torenschudders verzoeken wij Omgevingsdienst Haaglanden om een bestuurlijk oordeel over de vraag of voor het Torenschudders-event sprake is van een vergunningplichtige Natura 2000-activiteit en/of een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit als bedoeld in de Omgevingswet.

Aan dit verzoek liggen de volgende stukken ten grondslag:

- Natuurtoets Torenschuddersfeest Nieuwkoop (Van der Goes en Groot, 2020);
- Toetsing natuurwetgeving Torenschudders-event Nieuwkoop (Van der Goes en Groot, rapport 2024-025);
- Beantwoording Statenvragen nr. 4041 door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland van 13 februari 2024;
- Beoordeling en adviezen Omgevingsdienst Haaglanden van 1 juli 2024 en 15 augustus 2025.

Aanleiding

Op 1 juli 2024 heeft Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) advies uitgebracht naar aanleiding van ons verzoek om een geactualiseerde natuurtoets te beoordelen. Op 15 augustus 2025 heeft ODH delen van dit advies herhaald richting collegadienst West-Holland naar aanleiding van een verzoek om vuurwerkontbranding als onderdeel van het Torenschuddersfeest. Daarbij is geconcludeerd dat onvoldoende informatie beschikbaar was om te beoordelen of sprake was van een vergunningplichtige Natura 2000-activiteit dan wel flora- en fauna-activiteit. Om die reden werd geconcludeerd dat nader onderzoek naar met name vogelsoorten noodzakelijk was en dat zonder aanvullende ecologische onderbouwing geen oordeel kon worden gegeven over de vergunningplicht.

Met het onderhavige verzoek worden de uitgevoerde natuuronderzoeken en de aanvullende onderbouwing – mede op basis van het advies van gedeputeerde [REDACTED] en in samenspraak met [REDACTED] van provincie Zuid-Holland - integraal aan uw beoordeling

Gemeente Nieuwkoop
Bezoekadres
Klant Contact Centrum
Teylersplein 1
2441 LE Nieuwveen

Postadres
Postbus 1, 2460 AA Ter Aar

Telefoon
14 0172
(geen netnummer nodig)

info@nieuwkoop.nl
www.nieuwkoop.nl

voorgelegd zodat een bestuurlijk oordeel kan worden gegeven over de vergunningplicht van het evenement.

Wij onderkennen dat Omgevingsdienst Haaglanden in haar adviezen van 1 juli 2024 en 15 augustus 2025 heeft aangegeven dat naar haar oordeel aanvullende gegevens gewenst zijn ten aanzien van mogelijke verstoring van vogelsoorten. Tegelijkertijd constateren wij dat het Torenschuddersfeest reeds tientallen jaren plaatsvindt, dat het evenement eerder expliciet is beoordeeld in het kader van Natura 2000, dat het evenement sindsdien aanzienlijk is afgeschaald en dat uit monitoring en beheer van het Natura 2000-gebied geen aanwijzingen naar voren zijn gekomen dat het evenement leidt tot aantasting van instandhoudingsdoelen of negatieve ontwikkelingen van vogelpopulaties. Juist tegen deze achtergrond verzoeken wij om een bestuurlijk oordeel over de vraag of aanvullend onderzoek in dit geval nog noodzakelijk en proportioneel is.

Bestaand evenement

Het Torenschuddersfeest betreft een traditioneel evenement dat reeds tientallen jaren plaatsvindt op de Nieuwkoopse Plassen. Het evenement vond al plaats vóór de aanwijzing van Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en vóór de vaststelling van het eerste Natura 2000-beheerplan voor dit gebied.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben in de beantwoording van Statenvragen van 13 februari 2024 bevestigd dat het Torenschuddersfeest al meer dan twintig jaar een jaarlijks terugkerend evenement is en als bestaand evenement is opgenomen in het Natura 2000-beheerplan Nieuwkoopse Plassen & De Haeck.

Daarnaast hebben Gedeputeerde Staten bevestigd dat in de Nota van Beantwoording en wijziging van het beheerplan is vastgesteld dat het Torenschuddersfeest met vuurwerk en verlichte botenshow geen significante effecten heeft op habitattypen en habitat- en vogelrichtlijnsoorten. Om die reden was voor dit evenement geen vergunning vereist op grond van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998.

Hiermee staat vast dat het evenement al eerder inhoudelijk is beoordeeld in relatie tot Natura 2000 en destijds aanvaardbaar is geacht.

Ontwikkeling en afschaling van het evenement

Van belang is dat het huidige Torenschuddersfeest aanzienlijk beperkter van omvang is dan het evenement dat ten grondslag lag aan de eerdere beoordeling.

In het verleden namen, afhankelijk van weersomstandigheden, circa 300 tot 400 boten deel aan het evenement. Sinds 2023 geldt een maximum van 250 boten.

Daarnaast maakten in het verleden pontons met DJ's en versterkte muziek ("Bas op de Plas") onderdeel uit van het evenement. Deze activiteit is inmiddels beëindigd.

Ook de duur van het evenement is ingeperkt. Waar de Noordeinderplas in het verleden tot circa 02.00 uur voor evenementactiviteiten in gebruik bleef, geldt tegenwoordig een eindtijd van 00.00 uur.

Voor de horecalocatie en de walkant van waaruit het evenement wordt bekeken geldt sinds 2023 een bezoekersmaximum van 750 personen. Dit aantal wordt met ingang van editie 2026 nog verder teruggebracht naar maximaal 450 personen, terwijl bezoekersaantallen voorheen niet gereguleerd waren.

Verder zijn diverse onderdelen van het evenement in de loop der jaren vervallen, waaronder de kunst- en creamarkt en de uitreiking van de vrijwilligersprijs tijdens het evenement.

Tegelijkertijd zijn toezicht en veiligheidsmaatregelen verder geprofessionaliseerd. Tijdens het evenement wordt gebruikgemaakt van meerdere toezichts- en hulpvaartuigen die toezicht houden op een ordelijk en veilig verloop van de activiteiten.

Het huidige evenement is daarmee aantoonbaar beperkter van omvang, duur en bezoekersintensiteit dan het evenement dat destijds als bestaand gebruik is beoordeeld.

Gebedsbescherming Natura 2000

Ten behoeve van het evenement is in 2024 een geactualiseerde toetsing aan de natuurwetgeving uitgevoerd.

In de natuurtoets van 2024 wordt geconcludeerd dat eventuele effecten van bezoekers, vaarbewegingen, verlichting, geluid en vuurwerk tijdelijk en lokaal van aard zijn en niet leiden tot significante negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck.

De onderzoekers concluderen dat geen aantasting plaatsvindt van habitattypen, leefgebieden of populaties van aangewezen soorten en dat voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn voor eventueel verstoorde dieren.

De conclusies van de actualiserende natuurtoets sluiten daarmee aan bij de eerdere beoordeling waarop het Natura 2000-beheerplan was gebaseerd en bij de beantwoording van de Statenvragen door Gedeputeerde Staten.

Daarnaast is op 2 december 2025 het nieuwe Natura 2000-beheerplan Nieuwkoopse Plassen & De Haeck 2025-2031 vastgesteld. Hoewel het Torenschuddersfeest daarin niet langer expliciet als vergunningvrije activiteit wordt genoemd, bevat het beheerplan geen nieuwe ecologische inzichten waaruit volgt dat de eerder vastgestelde beoordeling van het evenement onjuist zou zijn of dat sprake zou zijn van significante negatieve effecten.

Indien het evenement daadwerkelijk zou leiden tot significante negatieve gevolgen voor Natura 2000-doelstellingen, zou verwacht mogen worden dat dit in de evaluatie van het eerdere beheerplan, de actualisatie van het beheerplan of de beschrijving van relevante drukfactoren en beheermaatregelen tot uitdrukking zou komen. Daarvan is niet gebleken.

Vanuit provinciale zijde is aangegeven dat het niet langer expliciet opnemen van afzonderlijke evenementen in het beheerplan verband houdt met de systematiek van het nieuwe beheerplan en niet is ingegeven door nieuwe ecologische inzichten of gewijzigde beoordelingen van de effecten van het Torenschuddersfeest.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat geen sprake is van een vergunningplichtige Natura 2000-activiteit.

Soortenbescherming

In de uitgevoerde natuuronderzoeken is beoordeeld welke effecten het evenement kan hebben op beschermde soorten.

Daaruit volgt dat tijdelijke verstoring van met name vogelsoorten niet volledig kan worden uitgesloten als gevolg van menselijke aanwezigheid, vaarbewegingen, verlichting, geluid en de vuurwerkshow.

De onderzoeken tonen echter tevens aan dat:

- geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen worden beschadigd of vernield;
- geen sprake is van sterfte van beschermde soorten;
- geen blijvende aantasting van leefgebieden optreedt;
- voldoende alternatief leefgebied aanwezig is;
- geen negatieve effecten optreden op populatieniveau;
- de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet wordt aangetast.

Bij de beoordeling van eventuele verstoring van ganzen dient mede in aanmerking te worden genomen dat deze soorten zich binnen de regio over grote afstanden verplaatsen tussen rust-, slaap- en foerageergebieden. De aanwezige populaties maken gebruik van een omvangrijk netwerk van plassen, moerasgebieden en agrarische gronden binnen en buiten de Nieuwkoopse Plassen. Dat blijkt onder meer uit het provinciale beheer van ganzenpopulaties en de maatregelen die worden getroffen ter voorkoming van landbouwschade en vliegveiligheidsrisico's. Tegen deze achtergrond ligt niet voor de hand dat een eenmalige en kortdurende verstoring van circa tien minuten tijdens het Torenschuddersfeest leidt tot een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de betrokken soorten.

Het evenement vindt bovendien plaats binnen een gebied dat onderdeel uitmaakt van een groter netwerk van natuurgebieden en vogelhabitats. In de directe omgeving bevinden zich onder meer de Groene Jonker, Ruygeborg, omvangrijke delen van de Nieuwkoopse Plassen buiten het directe effectgebied (polder Westveen) en omliggende agrarische gebieden die door diverse vogelsoorten worden benut als rust-, slaap- en foerageergebied. Hierdoor beschikken vogels over ruime uitwijkmogelijkheden indien tijdens het evenement tijdelijk verstoring optreedt.

Voor zover sprake kan zijn van tijdelijke verstoring van vogels is van belang dat artikel 11.37, derde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving bepaalt dat het verbod op het opzettelijk storen van vogels niet van toepassing is indien die verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Uit de ecologische onderzoeken volgt juist dat eventuele verstoring tijdelijk, lokaal en omkeerbaar is, dat voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn en dat geen effecten optreden op populaties of op de gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten.

Daarmee ontbreekt een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding als bedoeld in artikel 11.37, derde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Daarbij achten wij van belang dat het Torenschuddersfeest reeds gedurende meerdere decennia plaatsvindt binnen een gebied waarin vogelpopulaties structureel worden gemonitord in het kader van Natura 2000-beheer. Voor zover bekend zijn daarbij geen aanwijzingen naar voren gekomen dat het evenement heeft geleid tot een achteruitgang van populaties, het niet behalen van instandhoudingsdoelstellingen of een verslechtering van de staat van instandhouding van vogelsoorten. Ook het beheerplan 2025-2031 bevat geen aanwijzingen dat het evenement een relevante drukfactor vormt voor het behalen van de instandhoudingsdoelen.

Gelet hierop bestaat geen aanleiding om aan te nemen dat het evenement leidt tot overtreding van de soortenbeschermingsregels of dat sprake is van een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit.

Natuurnetwerk Nederland

Uit de uitgevoerde toetsing volgt tevens dat de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland niet worden aangetast.

Van areaalverlies, kwaliteitsverlies, versnippering of aantasting van de samenhang van het netwerk is geen sprake. Eventuele verstoring is tijdelijk van aard en leidt niet tot blijvende effecten op de aanwezige natuurwaarden.

Conclusie

Gelet op:

- o het feit dat het Torenschuddersfeest reeds vóór de aanwijzing van Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck plaatsvond;
- o de opname van het evenement als bestaand evenement in het eerdere Natura 2000-beheerplan;
- o de expliciete bevestiging door Gedeputeerde Staten dat het Torenschuddersfeest met vuurwerk en verlichte botenshow geen significante effecten heeft op habitattypen en habitat- en vogelrichtlijnsoorten;
- o de actualiserende natuurtoets uit 2024;
- o het feit dat het huidige evenement aantoonbaar beperkter van omvang en intensiteit is dan het historische evenement waarop eerdere beoordelingen betrekking hadden;
- o de conclusie dat significante negatieve effecten op Natura 2000 zijn uitgesloten;
- o de conclusie dat eventuele verstoring van beschermde soorten geen wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding van die soorten als bedoeld in artikel 11.37, derde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- o de conclusie dat de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland niet worden aangetast;
- o het ontbreken van aanwijzingen dat het evenement gedurende tientallen jaren heeft geleid tot achteruitgang van vogelpopulaties of het niet behalen van Natura 2000-doelstellingen;
- o de aanwezigheid van omvangrijk alternatief leefgebied binnen en buiten het Natura 2000-gebied waardoor tijdelijke verstoring niet leidt tot verlies van functioneel leefgebied of effecten op populatieniveau;

zijn wij van oordeel dat voor het Torenschudders-event geen vergunningplichtige Natura 2000-activiteit en geen vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit aan de orde is.

Wij verzoeken Omgevingsdienst Haaglanden daarom om een bestuurlijk oordeel af te geven waaruit blijkt dat het evenement, met inachtneming van de uitgangspunten en maatregelen zoals beschreven in de ecologische onderzoeken, kan plaatsvinden zonder aanvullende toestemming op grond van de regels inzake gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Nicolette Caspers
Gemeentesecretaris

Robbert-Jan van Duijn
Burgemeester